

(ד' ט"ז ת"ט) חָמָאן עֵינָא בְּעֵינָא, זִיז יְקָרָא דְמַרְיָהוֹן, מַה דְּלֵא הָוָה כְּתִיבָא יוֹמָא, מִיּוֹמָא דְאִתְבְּרִי עֲלָמָא, דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַגְלִי בִיקְרִיָה עַל טוּרָא דְסִינֵי.

וְאִי תִימָא, הָא תְנִינָן דְחֻמְמַת שְׂפָחָה עַל הַיָּם, מַה דְּלֵא חָמָא יְחֻזְקָא לְנְבִיאָה, יְכוּל כְּתִיבָא יוֹמָא דְקִאִימוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוּרָא דְסִינֵי. לָאוּ הָכִי בְּגִין דְהָהוּא יוֹמָא דְקִימוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוּרָא דְסִינֵי, אַעֲבַר זִוְהָמָא מִנִּיָּהוּ, וְכָל גּוֹפִין הוּוּ מְצַחְצָחוֹן, כְּצַחְצָחָא דְמִלְאָכִין עֲלָאִין, כַּד מִתְלַבְּשֵׁן בְּלְבוּשֵׁי מְצַחְצָחוֹן, לְמַעַבְד שְׁלִיחוּתָא דְמַרְיָהוֹן.

וּבְתִיבָא מְלַבּוּשָׁא מְצַחְצָחָא, עָאֲלִין לְאִשָּׁא, וְלֵא דְחֲלִין. כְּגִוּוּנָא דְהָהוּא מְלַאָכָא דְמְנוּחַ, כַּד אֲתַחֲזִי לִיָּה, וְעָאֵל בְּשִׁלְהוּבָא, וְסָלִיק לְשִׁמְיָא, דְכְּתִיב, (שופטים יג) וַיַּעַל מִלְאָךְ יִי בְּלֶהֱב המזִּבְחַת. וְכַד אַעֲבַר מִנִּיָּהוּ הָהוּא זִוְהָמָא, אֲשִׁתְּאֲרוּ יִשְׂרָאֵל גּוֹפִין מְצוּחְצָחוֹן בְּלֵא טְנוּפָא כְּלָל, וְנִשְׁמַתִּין לְגוּ כְּזוּהָרָא דְרִקִיעָא, לְקַבְּלָא נְהוּרָא.

הָכִי הוּוּ יִשְׂרָאֵל, דְהוּוּ חָמָאן וּמְסַתְפָּלָן גּוּ יְקָרָא דְמַרְיָהוֹן, מַה דְּלֵא הוּי הָכִי עַל יוֹמָא, דְלֵא אֲתַעֲבַר זִוְהָמָא מִנִּיָּהוּ בְּתִיבָא זְמָנָא. וְהָכִא בְּסִינֵי דְפִסְקָא זִוְהָמָא מְגוּפָא, אֲפִילוּ עוֹבְרִין דְבְּמַעֲי אֲמֹן, הוּוּ חָמָאן וּמְסַתְפָּלָן בִּיקְרָא דְמַרְיָהוֹן. וְכִלְהוּ קַבִּילוּ כָּל חַד וְחַד, כְּדָקָא חֲזִי לִיָּה.

וְתִיבָא יוֹמָא, הָוָה חֲדוּחַ קָמִי קֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְתִיר מִיּוֹמָא דְאִתְבְּרִי עֲלָמָא, בְּגִין דִּיּוֹמָא דְאִתְבְּרִי עֲלָמָא, לֵא הָוָה בְּקִיּוֹמָא, עַד דְקַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרֵייתָא, דְכְּתִיב (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שִׁמַּתִּי.

כִּיּוֹן דְקַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרֵייתָא עַל טוּרָא דְסִינֵי, כְּדִין אֲתַפְּסֵם עֲלָמָא, וְאֲתַקְיִמוּ שְׁמִיָּא וְאֲרַעָא, וְאֲשִׁתְּמוּדַע קֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵילָא וְתַתָּא, וְאֲסַתְלַק בִּיקְרִיָה עַל כְּלָא. וְעַל הָהוּא יוֹמָא כְּתִיב (תהלים צג) יִי מְלֹךְ גָּאוֹת לְבַשׁ לְבַשׁ יִי עֵז הַתְּאֲזָרָה. וְאִין עֵז, אֲלֵא תוֹרָה. שְׁנַאֲמַר (תהלים כט) יִי עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן יִי יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם. כְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פרשת משפטים

פְּתַח ר' שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (שמות כא) וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִׁים לְפָנֶיךָ, תְּרַגּוּם, וְאֵלֶּיךָ דִּינֵיָא דְתַסְדֵּר קְדָמִיָּהוּ. אֵלֶּיךָ אֵינּוֹן סְדוּרִין דְגִלְגוּלָא, דִּינִין דְנִשְׁמַתִּין, דְאֲתַדְּנוּ כָּל חַד וְחַד לְקַבִּל עוֹנְשֵׁיהָ.

כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשִׁבְעִית יֵצֵא לְחַפְשֵׁי חֲנָם. (שמות כא) חֲבַרְיָא, עֵידוֹן הָכִא, לְגַלְעָה כְּמַה רְזִין טְמִירִין דְגִלְגוּלָא. כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד. כַּד נִשְׁמַתָּא אֲתַחֲיִיבַת בְּגִלְגוּלָא, אִם הִיא מְסַטְרָא דְהָהוּא עֶבֶד מְטַטְרוֹן, דְאִיָּהוּ כְּלִיל שֵׁיט סְטָרִין, כְּתִיב בֵּיה שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד, גִּלְגוּלִין דִּילָהּ לֹא מִתְחַיִּיבָא אֲלֵא שֵׁיט שְׁנִין, עַד דְאֲשְׁלִימַת שֵׁשׁ דְרָגִין, מְהִיָּהוּ אֲתַר דְאֲתַנְטִילַת.

אָבֵל אִם נִשְׁמָתָא הִיא מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא, דְּאִיהִי שְׂבִיעִית וְדָאִי מַה כְּתִיב, וּבְשִׁבְעִית יֵצֵא לַחֲפָשִׁי חָנָם, דְּצַדִּיק, וְדָאִי לִית בֵּיה מְלָאכָה, פִּינּוּן דְּלִית בֵּיה מְלָאכָה, לִית בֵּיה שְׁעָפוּדָא. וְנִשְׁמָתָא דְּאִיהִי מִתְמָן, אֲתָמַר בְּהַּ וּבְשִׁבְעִית יֵצֵא לַחֲפָשִׁי חָנָם, לִית בְּהַּ שְׁעָפוּדָא.

אֲדַהֲבִי, הָא (דף צ"ד ע"ב) סָבָא נַחַת לְגַבִּיהַּ, אָמַר לֵיה, אִי הָבִי רַבִּי, מַה תּוֹסֶפֶת לְנִשְׁמָתָא דְּאִיהִי מְנַחָה, דְּאֲתָמַר בְּהַּ, (שמות כ) לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מְלָאכָה אֲתָהּ וּבְנֶה וּבְתָהּ וְעַבְדָּהּ וְגו'.

אָמַר לֵיה, סָבָא סָבָא, וְאֵת שְׂאִיל דְּאִי, דְּוִדָּאִי הָאִי עַל נִשְׁמָתָא דְּצַדִּיק אֲתָמַר, דְּאָף עַל גַּב דְּאֲתַחֲיִיב לְאֲחֵתָא בְּגַלְגּוּלָא בְּכָל אֱלִין, אֲפִילוּ בְּעַבְד וְאָמָה, וּבְעִירָן דְּאֵינוּן אֲוֹפְנִים, אוּ בְּכָל חִינוּן, דְּמִנְהוּן נִשְׁמָתִין דְּבָנִי נִשְׂא, כְּתִיב בְּהַּ לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מְלָאכָה. וְהָאִי אִיהוּ, (ויקרא כה) לֹא תַעֲבֹד בּוֹ עֲבוֹדַת עֶבֶד, בְּצַדִּיק דְּאִיהוּ יוֹם הַשַּׁבָּת, לֹא תַעֲבֹד בּוֹ עֲבוֹדַת עֶבֶד, דְּאִיהוּ יוֹם הַחֹל.

אָבֵל סָבָא סָבָא, שַׁבָּת (ד"א נִשְׁמָתָא) דְּאִיהִי בֵּת יַחֲידָה, וְאִיהִי בֵּת זַוְגִיָּה דְּצַדִּיק, דְּאִיהוּ שַׁבָּת. מָאִי אִם אֲחֵרַת יִקַּח לוֹ. אָמַר לֵיה הָא וְדָאִי הַבְּדֵלָה, חוּלּוֹ שְׁל שַׁבָּת, דְּאִית אֲחֵרָא דְּלֹא אֲתַקְרִיאַת חוּלּוֹ שְׁל שַׁבָּת, אֲלֵא חוּלּוֹ שְׁל טְמֵאָה שְׁפָחָה. אָמַר לֵיה. וְהָא חוּלּוֹ שְׁל שַׁבָּת מָאִי הִיא. אָמַר לֵיה, דָּא אֲמָתָא, דְּאִיהִי גוּפָא דְּבֵת יַחֲידָה דְּעָלָה אֲתָמַר, אִם אֲחֵרַת יִקַּח לוֹ.

תָּא חֲזִי, נִשְׁמָתָא אִית דְּאֲתַקְרִיאַת אָמָה, וְאִית (נִשְׁמָתָא) שְׂכִינְתָא דְּאֲתַקְרִיאַת שְׁפָחָה, (נִשְׁמָתָא) וְשְׂכִינְתָא אִית דְּאֲתַקְרִיאַת בְּרָתָא דְּמִלְפָּא. הָבָא אִית אִישׁ, דְּאֲתָמַר בֵּיה (שמות טו) יִי אִישׁ מִלְחָמָה. וְאִית אִישׁ, דְּאֲתָמַר בֵּיה (דניאל ט) וְהָאִישׁ גְּבַרִיאֵל.

וּבְגִין דָּא, נִשְׁמָתָא דְּאִיהִי מַחֲיִיבָא בְּגַלְגּוּל, אִם הִיא בְּרָתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, אִי תִימָא דְּאֲזַדְבּוּן בְּגוּפָא נּוֹכְרָאָה, דְּתַמָּן שְׁלִטְנוּתָא דְּיִצְרָר הָרַע דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְּסְמָא"ל. חַס וְשְׁלוֹם. דְּהָא כְּתִיב, (ישעיה מב) אֲנִי יְי' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן דְּאִיהוּ יִצְרָר הָרַע.

וְהָהוּא גוּפָא, דְּשִׂרְיָא בְּרָתָא דְּמִלְפָּא, אִי תִימָא דְּאֲזַדְבּוּן בְּכַתְרִין תַּתְּאִין דְּמִסְאָבוּ, חֲלִילָה וְחַס. עָלָה אֲתָמַר (ויקרא כה) וְהָאֲרִץ לֹא תִמְכַּר לְעַמִּיתוֹת פִּי לִי הָאֲרִץ. מָאֵן גּוּפָא דְּבְרָתָא דְּמִלְפָּא. דָּא מִטְטָרוֹן. וְהָאִי גוּפָא אִיהוּ אָמָה דְּשְׂכִינְתָא, אָף עַל גַּב דְּאִיהִי נִשְׁמָתָא דְּאִיהִי בְּרָתָא דְּמִלְפָּא שְׂבוּיָה תַמָּן, בְּגַלְגּוּלָא אֲתִיא דְּאֲתִין גְּלַגּוּלִין בְּגִין דְּאֲתִית תַמָּן, מַה כְּתִיב בְּהַּ (שמות כא) וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ לְאָמָה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים.

וְעוֹד וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ, דָּא קְדֻשָׁא בְּרִידָה הוּא. אֶת בֵּיתוֹ: אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינוּן מִסְטָרָא דְּבֵת יַחֲידָה, אֲתַקְרִיאֵוּ בֵּיתוֹ. וְאִי תִימָא דְּיִפְקוּן, בְּגוּוּנָא דְּאֵלִין מִסְטָרָא דְּעַבְדָּהּ, דְּאִיהוּ מִטְטָרוֹן, דְּנִפְקוּ בְּמִנּוּסָה מִמְצָרִים, לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה נב) פִּי לֹא בַחֲפִזוֹן תֵצֵאוּ וּבְמִנּוּסָה לֹא תִלְכוּן.

תָּא חֲזִי, פִּר נִשׁ פִּד אֲתִילִיה, יְהִיבִין לֵיה נִפְשָׁא מִסְטָרָא דְּבְעִירָא, מִסְטָרָא דְּדְכִיו, מִסְטָרָא דְּאֵלִין דְּאֲתַקְרוּן אֲוֹפְנֵי הַקּוּדְשׁ. זְכָה יִתִיר, יְהִיבִין לֵיה רִוְחָא, מִסְטָרָא דְּחִיּוֹת הַקּוּדְשׁ. זְכָה יִתִיר, יְהִיבִין לֵיה נִשְׁמָתָא, מִסְטָרָא דְּכְרִסְיָא. וְתִלַּת אֱלִין, אֵינוּן אָמָה עַבְד וְשְׁפָחָה דְּבְרָתָא דְּמִלְפָּא.

זָכָה יְתִיר, יְהִבִין לִיה נִפְשָׁא בְּאַרְח אַצִּילוֹת, מִסְטָרָא דְבֵת יְחִידָה, וְאַתְקַרִיאת אִיהִי בֵת מְלָךְ. זָכָה
יְתִיר, יְהִבִין לִיה רוּחָא דְאַצִּילוֹת. מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, וְאַקְרִי בִן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
הָדָא הוּא דְכְתִיב, (דברים יד) פְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם. זָכָה יְתִיר, יְהִבִין לִיה נִשְׁמָתָא, מִסְטָרָא דְאַבָּא
וְאַמָּא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית ב) וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים. מָאִי חַיִּים. אֶלָּא אֵינּוּן י"ה, דְעָלִייהוּ
אַתְמָר, (תהלים קג) כָּל הַנְּשָׁמָה תִחַלֵּל יְהוָה, וְאַשְׁתַּלִּים בֵּיה יְהו"ה.

זָכָה יְתִיר, יְהִבִין לִיה יְהו"ה בְּשִׁלְמוֹ דְאַתְנוּן, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, דְאִיהוּ אָדָם, פְּאַרְח אַצִּילוֹת
דְעִילָא, וְאַתְקַרִי בְּדִיוֹקְנָא דְמַאֲרִיָּה. וְעָלִיָּה אַתְמָר, (בראשית א) וַרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּגּוֹ'. וְהֵאֵי אִיהוּ
שׁוֹלְטָנוּתִיה בְּכָל רְקִיעֵין, וּבְכָל אוֹפְנִים וּשְׂרָפִים וְחַיּוּן, וּבְכָל חַיִּילִין וְתוֹקְפִין דְעִילָא וְתַתָּא. וּבְגִין
דָּא, כַּד בְּר נִשׁ זְכִי בְּנִפְשׁ מִסְטָרָא דְבֵת יְחִידָה, אַתְמָר בֵּיה, לֹא תַצֵּא כְצֵאת הָעֵבְדִים.

רְבִי חֵיָא וְרְבִי יוֹסִי אַעֲרַעוּ חַד לִילָא בְּמַגְדֵּל דְצוּר. אַתְאַרְחוּ תַמָּן וְחִדּוּ דָא בְּדָא. אָמַר רְבִי יוֹסִי,
פְּמָה חֲדִינָא דְחִמִּינָא אֲנִפִי שְׂכִינְתָא, דְהַשְׁתָּא בְּכָל אַרְחָא דָּא, אַצְטְעֲרָנָא בְּחָדָא סְבָא, טַיִעָא,
דְהָהוּ שְׂאִיל לִי